

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1969-1970

4 FEBRUARI 1970

WETSVOORSTEL

tot oprichting van een Koninklijk Commissariaat
voor de onderwijshervorming.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De hervorming van het onderwijs in ons land wordt in alle betrokken kringen als een absolute noodzaak aangevoeld.

Jarenlang worden hierover in allerlei commissies en studiegroepen gedachtenwisselingen gehouden, waarvan sommige aanleiding hebben gegeven tot de publicatie van interessante documenten en conclusies.

Ook in de schoot van het departement van Nationale Opvoeding werden herhaalde malen pogingen aangewend om tot een algemeen hervormingsplan van ons onderwijs te komen.

Men mag beweren dat de grote lijnen van dit hervormingsplan, na de jarenlange uitwisseling van standpunten en inzichten, thans ongeveer vastliggen.

Het uitblijven van ministeriële beslissingen terzake heeft meegebracht dat ons land, inzake de aanpassing van zijn onderwijs aan de sterk gewijzigde toestanden, in vergelijking met andere landen dreigt achterop te geraken.

Wel werd op geregelde tijdstippen getracht ons onderwijs aan te passen aan nieuwe didactische en educatieve concepties. De onsamenhangende manier waarop men meestal de desbetreffende aanpassingen heeft verwezenlijkt had in vele gevallen tot gevolg dat de verwarring is toegenomen.

Deze verwarring is niet alleen bijzonder schadelijk voor de opvoeding van de kinderen die aan het verouderd onderwijs worden toevertrouwd, maar ze is uiteindelijk ook noodlottig voor de geest van het onderwijzend corps, waarvan het grootste gedeelte niet langer gelooft aan de zinvolle verheven opdracht die het werd toevertrouwd.

De overrompelende snelheid, waarmee onze samenleving thans wordt omgebogen, vereist meer dan ooit een volkomen nieuwe visie op de plaats en de zending van de school en de universiteit.

Daarom dienen dringend maatregelen genomen te worden om tot een totaal nieuw beeld van een modern onderwijsbeleid te komen.

Chambre des Représentants

SESSION 1969-1970

4 FÉVRIER 1970

PROPOSITION DE LOI

instaurant un Commissariat royal
à la réforme de l'enseignement.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La réforme de l'enseignement est ressentie, dans notre pays, comme une nécessité absolue par tous les milieux intéressés.

Depuis des années, diverses commissions et divers groupes de travail procèdent, à ce sujet, à des échanges de vues dont certains ont été à l'origine de la publication de documents et de conclusions d'un grand intérêt.

Au Département de l'Éducation nationale également, plusieurs tentatives ont été faites en vue de concevoir un plan général de réforme de notre enseignement.

Il est permis d'affirmer, après toutes ces années d'échanges de vues et d'idées, que les grandes lignes de ce plan de réforme sont aujourd'hui à peu près arrêtées.

L'absence de décisions ministérielles en la matière a eu pour effet qu'en ce qui concerne l'adaptation de son enseignement aux conditions fortement modifiées, notre pays risque d'encourir sur les autres pays un retard considérable.

Certes, on a tenté régulièrement d'adapter notre enseignement à de nouvelles conceptions didactiques et éducatives. L'incohérence avec laquelle ces adaptations ont généralement été réalisées a souvent accru encore la confusion.

Cette confusion est particulièrement néfaste non seulement pour l'éducation des enfants confiés à un enseignement suranné, mais en fin de compte aussi pour l'esprit du corps enseignant, dont la majorité ne croit plus au sens profond de la haute mission qui lui a été confiée.

La vitesse vertigineuse à laquelle se transforme notre société exige, plus que jamais, que nous acquérions une conception totalement renouvelée de la place et de la mission de l'école et de l'université.

C'est pourquoi il s'impose de prendre d'urgence des mesures permettant d'obtenir une vision entièrement nouvelle d'une politique moderne de l'enseignement.

Belangrijk is daarbij dat dit opzet van vernieuwing en aanpassing niet langer meer zou onderbroken worden door politieke wisselvalligheden die aan het ministerieel initiatief, hoe goed bedoeld ook, slechts een betrekkelijke waarde toekennen van in de aanvang der hervormingspoging.

De aanwijzing van een Koninklijke Commissaris voor de hervorming van ons onderwijs zou het eindelijk mogelijk maken — over de regeringscrisisen heen — de fundamentele hervorming van ons onderwijs tot een goed einde te brengen.

De hervorming van het Gerechtelijk Wetboek heeft reeds de weg gewezen.

Deze Koninklijke Commissaris moet tot opdracht hebben een sluitend geheel van voorstellen tot hervorming uit te werken, voor geheel ons onderwijs dat ligt tussen de peuterschool aan de ene kant en de universiteit of hogeschool aan de andere kant.

Deze opdracht, die uiteraard zeer ruim moet gesteld zijn, vergt een werkperiode die onvermijdelijk enkele jaren in beslag zal nemen. Niettemin dient erover gewaakt dat de opdracht van deze Koninklijke Commissaris binnen een door het Parlement vastgestelde termijn zou worden beëindigd, terwijl over het verloop der werkzaamheden op regelde tijdstippen interimaire rapporten zouden worden gepubliceerd.

A cet égard, il est important que cet effort de renouvellement et d'adaptation ne soit plus interrompu par des aléas politiques qui, dès le début de la tentative de réforme, ne confèrent qu'une valeur relative à l'initiative ministérielle, aussi bonne qu'en soit l'intention.

La désignation d'un Commissaire royal à la réforme de l'enseignement permettrait enfin, au travers des crises ministérielles, de mener à bien la réforme fondamentale de notre enseignement.

La réforme du Code judiciaire a déjà indiqué la voie.

Ce Commissaire royal aura pour tâche d'élaborer un ensemble cohérent de propositions de réforme pour tous les niveaux de notre enseignement, situés entre l'école maternelle et gardienne, d'une part, et l'université ou l'école supérieure, d'autre part.

Cette tâche, qui doit évidemment être d'une conception très large, exigera inévitablement plusieurs années de travail. Néanmoins, il convient de veiller à ce que la tâche du Commissaire royal puisse s'achever dans un délai fixé par le Parlement, des rapports intermédiaires pouvant être publiés à intervalles réguliers concernant le déroulement des travaux.

F. GROOTJANS.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Bij het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur wordt een Koninklijke Commissaris voor de onderwijsvorming benoemd.

Art. 2.

De Koninklijke Commissaris is ermede belast aan de Regering, door bemiddeling van de Ministers van Nationale Opvoeding, voor te leggen :

1° voorontwerpen van wet tot hervorming van het onderwijs;

2° voorontwerpen van besluit tot uitvoering van die hervorming.

Art. 3.

De Regering stelt ter beschikking van de Koninklijke Commissaris de informatiemiddelen die voor het vervullen van zijn opdracht zijn vereist.

Daartoe verstrekt namelijk elk van de bevoegde Ministers hem desvraagd alle dienstige inlichtingen en bescheiden.

De Koninklijke Commissaris wint het advies in van de bevoegde of betrokken instellingen en diensten. Hij mag om het even welke personaliteit, die van het departement van Nationale Opvoeding afhangt, of een personaliteit die niet tot dit departement behoort, verzoeken hem van advies te dienen.

Art. 4.

De Koninklijke Commissaris brengt na elke trimester aan de Ministers van Nationale Opvoeding verslag uit over de stand van zijn werkzaamheden.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Il est nommé, auprès du Ministère de l'Education nationale et de la Culture, un Commissaire royal à la réforme de l'enseignement.

Art. 2.

Le Commissaire royal est chargé de soumettre au Gouvernement, par l'intermédiaire des Ministres de l'Education nationale :

1° des avant-projets de loi de réforme de l'enseignement;

2° des avant-projets d'arrêtés d'exécution de cette réforme.

Art. 3.

Le Gouvernement met à la disposition du Commissaire royal les moyens d'information nécessaires à l'accomplissement de sa mission.

A cette fin, chacun des Ministres compétents lui fournit notamment, à sa demande, tous renseignements et documents utiles.

Le Commissaire royal demande l'avis des établissements et services compétents ou intéressés. Il peut demander l'avis de toute personnalité qui relève du Département de l'Education nationale ou d'une personnalité étrangère à ce département.

Art. 4.

Après chaque trimestre, le Commissaire royal fait rapport aux Ministres de l'Education nationale sur l'état de ses travaux .

Art. 5.

De opdracht van de Koninklijke Commissaris vangt aan de eerste dag van de maand volgend op die gedurende welke deze wet in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt. Ze loopt drie jaar na deze datum ten einde.

15 januari 1970.

Art. 5.

La mission du Commissaire royal commence le premier jour du mois qui suit celui de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*. Elle se termine trois ans après cette date.

15 janvier 1970.

F. GROOTJANS,
L. D'HAESELEER,
W. DE CLERCQ.
